

FOLYÓIRAT

SZÁLLODÁSOK,
VENDÉGLŐSÖK
ÉS
KORCSMÁROSOK
SZÁMÁRA.

A VENDÉGLŐS.

(Gasthaus-Zeitung.)

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL
IV. kerület,
HAJÓ-UTCZA 6.

A Budapesti pinczer-egylet hivatalos közlönye. — Officielles Organ des Budapester Kellner-Vereins.

A szállodások, vendéglősök- és korcsmárosok-
ipartársulata létezik:

IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.

LETH LAJOS

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának
helyszerző főgynöke, IV. kalap-utca 5.

A budapesti pinczer-egylet helyisége

IV. kerület, Granátos-utca 8. szám.

Pénztárnok OZEPKA L. Csifer.

Der Budapester Kellner-Verein hat seine Lokalitäten:
IV. Bezirk, Granadiergasse Nr. 8.

Felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF.

Az elhelyezést a budapesti pinczer-egylet részéről
eszközi Cservény Venczel

IV. kerület, Kalap-utca 14. szám.

Die Vermittlung für den Kellner-Verein besorgt
W. Cservény

IV. Bezirk, Kalap-utca Nr. 14.

Bátorkodunk a mélyen tisztelt szállodások és vendéglős urakat megkérni, szíveskedjenek lapunkat t. helyiségeikben olvasás végett folyton kitenni, hogy a vendégek is olvashassák. Együttel kérünk szívélyesen, miután a lap két cím alatt megjelenik, a lapot úgy beilleszteni a tartóba, hogy „A Vendéglős” címe kívül látszassék.

A szerkesztőség.

— A vendéglősök ipartársulatának következő jour-fixa pénteken, szeptember 18. délelőtt lesz Blaschka István úr vendéglőben, király-utca 110.

— Der nächste Jour-fixe der Gastwirth-Genossenschaft findet am Freitag 18. September Vormittags im Gasthause des Herrn Blaschka Istvan, Königs-gasse 110 statt.

Az új korszak feladatairól.

Valamint tagadhatlan tény az, hogy minden újnak, minden megkezdendő vállalkozásnak, melyben nemcsak egyesek, de egész társadalmi osztályok érdekelve vannak, csak javára és előnyére válik, ha nemcsak a több oldalról tétetik a dolog érdekében hozzájárulás; úgy biztos az is, hogy éppen ilyen dolgok keltik az egyesekben az egymástól homlokegyenest eltérő, egymásnak teljesen ellenmondó gondolatokat. S innen van az, hogy némely reformot egyesek lelkesedésük egész hevével felkarolnak s annak létesítése érdekében időt, pénzt, fáradságot nem kímélve munkálkodnak, addig ugyanazon dolog másokat nemcsak teljesen hidegen hagy, sőt ezek elég gyakran számalommal vegyes czinizmussal ajkukon nézik az előbbieket önzéstelen fáradozását.

Ha már általánosságban így áll a dolog azok körében, kik részint közvetlenül, részint közvetve érdekelve vannak, hogyan áll az újítások dolga azoknál, kik a mozgalmotól, mely őket sem semmiképp érinti, egészen távol állanak? Még rosszabbul. Mert azok az egészről tudomást sem vesznek. Az ilyen közöny persze — különösen ha az érdeklettek körében üti fel hydra-fejet — a leggonoszabb mérge minden vállalkozásnak, annak élő hatása biztos.

Azért szerencsések, azért virágoznak éppen azon vállalatok és reformok, melyek minél nagyobb köröket érdekelnek s melyek minél nagyobb számban bírják az érdekelt körökön kívül álló egyének figyelmét és érdeklődését is magukra vonni, Bizonyítja ezt a mindennapi tapasztalat.

Ilyen s ehhez hasonló gondolatok fogtak el, mikor e lapok hasábjain az új korszak fényességéről olvastam igen szép sorokat. Örültem, látva hogyan tud lelkesedni az igazi ügyszeretet. Vele örültem, vele lelkesedtem én is. De midőn ezt teszem, midőn

az ügy érdekében tollat fogok, t. kartársaim figyelmét néhány eddig figyelmen kívül hagyott pontra óhajtom felhívni.

A pinczeriskola első sorban a pinczerek szellemi kiképzését tűzi ki feladatául, hogy ezáltal egy a mai kor szellemének, a mai kor napról napra növekvő igényeinek megfelelő műveltséggel bíró osztályt teremtsen, hogy ezáltal felszabadítsa a pinczéri kart azon nyomás alól, melynek eddig sikerült őt kiszorítani az egyéb ipart vagy üzletet ízők köréből, felszabadítsa azon fészeg és roszindulatul rágalmak alól, melyeket megtorolhatatlan szórt máig százakat számláló pinczerkarunk ellen.

Ezeknek leküzdése a legelső feladat s egyúttal cél, vagyis nem más, mint egy képzett, művelt s erkölcsi alapon álló pinczéri kar teremtése által ennek azt a társadalmi pozíciót megszerezni, melyet eddig nem bírt, melyet eddig nem bírt, s melyet, mondjuk ki nyíltan, éppen a rajta kívül állók — a társadalom — határozott szándékos-sággal vont meg tőle.

E szomorú tény most tovább nem bolygatom. Majd máskor lesz alkalmam e helyen kimutatni, mi igaz e rágalmakban, melyek a pinczért mint megvetésre méltót állítják oda, s mi nem igaz.

Remélhetjük, s ha teszünk róla, nem-sokára meg is éri, hogy a legújabb generatio egész más alapon álland a társadalom terén s hogy oka tisztelést keltő tulajdonságai, ismeretei és kari szervezetsége által szép pozíciót vívand ki magának és hogy léteerdekeit ekkép biztosítva látva javainak, érdekeinek megvédésére mint egy hatalmas erkölcsi garantiákkal bíró testület hathatósan fog munkálkodhatni.

Ilyen volna a jövő képe. De most még kora van a jövő képein legettetni lelki szemünket, mikor még csak a kezdet kezdetén vagyunk; mikor a jövő nagy épületének alapköveit se raktuk le, ne gyönyörködjünk az alkotmány perspektívájában. Valamint egy szép palota építésénél először is a helyet kell jól megválasztani, úgy nekünk is a megalkotandó pinczer-iskola alapfeltételeivel kell tisztába jönnünk.

Csak rövid gondolkodás után is a szakiskola megalapításának eszméjével együtt a teendők oly nagy sora nyílik meg, hogy dologt ad azoknak egymástól való különválasztása. Lássuk a főbbeket. Legelőször is felmerül az a kérdés, vajon kávéházi és szállodai pinczerek együttesen nyerjék-e kiképzetésüket? A gyakorlati és elméleti kiképzetés közül melyikre lesz a főgond fektetendő? Hány évre terjedjen a tanfolyam? Mely idegen nyelvek veendőek a tervezetbe? Ezután, hogy ezek mindenkire egyformán kötelezők legyenek-e, vagy lesz-e felmentésnek helye? Végre, és ez egy — legalább szerény véleményem szerint — igen fogós kérdés, hogy micsoda előnyököt biz-

tosít az intézet a végzett növendékeknek, mert ha — s itt legyünk prózaiak — a jó helyeket akkor is csak a helyszerzők kezelik majd, úgy, mint most, akkor bizony senki se végzi majd a szép iskolát. S itt, most látom csak, az egész azon fordul meg, hogy a t. főnökök hogyan néznek majd a mi iskolánkra. Ime ezek nagyjában a megfontolandók, s azt hiszem mindenki előtt világos dolog, hogy mielőtt a szaktanfolyam megnyílnék, ezekkel kell előbb tisztába jönni s ez irányban történt megállapodások alapján az egészet tovább feleltetni.

Resummálok. Soraimnak nem volt egyéb célja, mint a pinczeriskola megalakulásával együttjáró feladatokra rámutatni. Véleményem szerint a nélkülözhetlen és egymással együttjáró elméleti és gyakorlati kiképzés mellett felette nagy, mondhatnám főgond, a pinczerek szellemi erkölcsi kiképzetésére fordítandó. A pinczéri karnak, mint egésznek, sokkal több haszna lesz abból, ha összes tagjai jellemileg kifogástalan és tisztelteméltó egyének lesznek — most is azok — mintha egyik-másik jól fog francziául parlozni. Továbbá legyen a tanítás iránya szigorúan nemzeti, tisztán magyar. Ez egy olyan természetes követelmény, hogy hozzá alig fér szó.

Uraim! Ez csak vázlat. A részletek kidolgozása szakavatottabb egyéneket hí a vászonhoz. Talán egy-egy szint majdan mi is adunk kézhez, ha e hasábjakon ismét találkozunk.

F. Kiss Lajos.

Több életet! . . .

Minden társadalmi osztálynak megvan a maga köre, minden szakkörnek a maga egylete. A művelődés emelkedésével ma már a legalsóbb foglalkozók is egyelet létesítenek és ha létesítették a legnagyobb ambícióval és lelkesültséggel esőgnek rajta, életet öntenek bele.

A napi foglalkozás bármennyire igénybe vegye testi erejét, amint a pihenő óra jön, amint egylete hajlékba szállítja, felfrissült kedéllyel siet oda és emberi jogának és szabadságának tudatában felemelt fővel lobogtatja meg egyleti zászlóját és a testvéri egyesülés közepette felüldi lelkét, nemesíti szívét, jogokat vív magának, társainak és egyletének, s napnál fényesebben bizonyítja körének jogosultságát.

Igy van az mindenütt, minden egylettel, így kellene lenni ott, ahol esetleg így nincsen.

Hogy hol nincs így? . . . nagyon könnyű a felelet.

Nalunk. A pinczeregylet az, mely csak él, de élete nem egyéb szunnyadozásnál. Nincs meg benne az a lüktető erő, az a pezsgő élet, melyet képessége után töle megkívánhatunk. Nincs meg benne a kifelé hatás energiája, az élelenség nemes életereje.

Nem mondom, hogy a nagyképződés lárma-jával verje meg a nagy dobót, hanem a serény munkálkodás zaját hallassa s tagjai a munkájuk után nagyobb gondot fordítsanak az ápolására.

Nem tudom én, hogyan van az, de mindenki beláthatja, hogy a pinczer nem valami különös érdeklődéssel ragaszkodik egyletéhez. Az ő ragaszkodása olyan húzott-vonott kényszerűség.

Nem akarok én általában pálcát törni az

egy let lanya törekvése felett. El kell ismernem annak itt-ott mutatkozó tevékenységét, de azt csak minden kartárs meg fogja engedni, hogy még sem az, a melynek lennie kellene.

Nem az. Ennek legfőbb oka abban rejlik, hogy a pinczerek nagy része, mely tehetséges és talá- lékony elméjű egyéneket számlál, nem nagyon veszi szívére az egylet érdekeit. Szeretné, ha fel- virágoznék, szeretné látni virulását, de úgy, hogy neki nem kellene beleavatkozni. Mindegyik azt mondja, csinálják a többiek, hisz van köztük elég okos ember. Sokat tanulhatnánk a hangyáktól, melyek kis erejüket össztéve építik aránylag monumentális váraikat.

Ne bizzunk semmit másra, hanem bizzunk önmagunkban, csak így emelkedhetünk. Az egylet elevensége fogja megadni morális értékünket.

Több kedvet, több életet! . . .

Egy pinczér.

Statisztikai kimutatás idegen- forgalmunkról

jelent meg 14 nap előtt. E szerint május hóban az összes budapesti szállodákban összesen 12.513 vendég szállt meg. Ezen szám magában véve meglehetősen nagy; azonban nálunk az idegenfor- galom még sem olyan egészen »idegen« színe- zetű, mert a vendégek nagy része (85%) a magyar vidék lakosaiból verődött össze, és csak a másik részt képezték a külföldiek. És kik voltak ezek a külföldiek? Ismét csak többnyire osztrákok; sőt ezen 2231 osztrák közt is nem kevesebb, mint 1555 bécsi volt. Az idegen Kontingens való- ban csak nagyon szegényes részleteket nyújt. Így egész Németországban összesen 777 személy tar- tózkodott májusban Budapesten, és az egész Bal- kán-félszigetről csupán 359. A többi európai álla- mokból való idegen utazók közül Franciaország adja a legnagyobb számot: 176, míg a többiek elenyésző kis számmal voltak. Már most azt is tekintetho kell venni, hogy ezen statisztikai ki- mutatás május hóra, tehát azon évszakra vonat- kozik, a melyben Budapesten az idegenforgalom mindig a legnagyobb arányokat ölti. Hisz a folyó év első hat havában Budapestre összesen 49.350 idegen érkezett, melyek közt természetesen a ma- gyar vidékről érkezők épp oly arányban vannak képviselve, mint május havában, t. i. 34.217 ma- gyar és csak 12.232 külföldi. Ezen számok eléggé világosan beszélnek és felvilágosítanak bennünket arról, hogy mindaz, a mit fővárosunk világról- jellegéről hiszünk, nem egyéb pusztá önámítás- nál. A Keletről jövő idegent meglepi a főváros külső képe és bizonyára megcsodálja annak egyes nagyszerű részleteit, — de nem fogja föltalálni azt az európai élénkséget, amely után vágyódik, hogy tapasztalataiban gazdagodjon. A Nyugatról jövő idegent is meg fogja lepni fővárosunk gyö- nyörű fekvése, de ő a nyugati civilizáció vég- pontját még mindig Nyúgasban hiszi, és nálunk Budapesten már a Kelet kuriozitásait keresi. Az idegenek tanulmányoznia kell Budapesten intéz- ményeinkeket, behatóan szemügyre kell venni nyil- vános intézeteinket, összeköttetésbe kell lépnie a műveltebb osztályok elemeivel és fel kell magát világosíttatnia kulturális viszonyaink felől, hogy meggyőződést szerezzen magának arról, hogy Bu- dapest egy önálló országnak és egy civilizált nemzetnek virágzó fővárosa. Az idegen azonban, a ki nem azért jön hozzánk, hogy tanulmányozzon,

A gyöngyszemek.

Sohsem hittem volna, hogy az én gyöngyfüzérem- ből szöfűzér vájkék.

E lap egy igen tisztelt figyelmes olvasója, kit saj- nos nincs szerencsém ismerni, nagy figyelemre mélt- atta e lapnak mult hó 15-iki számában megje- ent igénytelen tárczámat, annyira, hogy még válasza is érdemesítette; igaz, hogy a válasz csupa szerénység és igénytelenség mint maga az írója, ki már előre is retteg attól a gondolatától, hogy valamikor ő is rá- kerülhet mint igaz gyöngy a füzérre. Előre is bi- ztosított Önt, mélyen tisztelt uram, ha reá szolgált, bi- zony fölfűzöm én a többi gyöngy közé, nem várva be a jubileumot, sem ezüst- vagy aranylakodalmat, mert hírlapírónak ki a közvéleménynek szó-szója, első erkölcsi kötelessége a jót megdicserüni, a rosszat pe- dig elítélni, bár ki lett légyen is az. Nem akarok vitat- kozni, csak a magam álláspontját akarom igazolni, midőn azt írja az én igen tisztelt ismeretlenem: Azok a jeles férfiak, kik életük java részét a becsület, szor- galom és munkának szentelik, egy pillanatig sem te- szik azért, hogy az elismerést lássák nyomában; teszi ezt becsület- és kötelességtudásból, mert önzerte sarkalja, de sohasem azért, hogy jutalmul várjon érte valamit. A katona is becsület- és kötelességtudásból szolgálja hazáját és királyát, ép úgy, mint a polgár a társadalmat, és midőn az a katona híven teljesített jutalmul a többi közül ki lesz tüntetve, a királyi kegy-

hanem hogy szórakozzék, — bizonyára szőpnek fogja találni fővárosunkat, de csakhamar erőt fog rajta venni az unalom, miután itt semmit sem találhat, ami figyelmét leköcsse és semmi olyat nem láthat, amit otthon már sokszorosan nem látott. Fővárosi életünk még mindig nélkülözi a sokoldalú mozgékonyaságot, viszonyaink kicsinye- sek és a lakosság rendkívüli tartózkodó. Oda kellene törekednünk, hogy az idegen nálunk ne csak vég nélküli palatosorokat, festői fekvésű kor- zót és szép hegyláncokat lásson, hanem hogy mozgalmas, élénk életet találjon nálunk, mely őt érdekelje és figyelmét leköcsse.

Ein Trunkenheits-Gesetz.

Es dürfte unsere Leser hoch interessieren, den vor 14 Tagen bei der deutschen Reichsregierung eingebrach- ten Entwurf eines Trunkenheits-Gesetzes in seinen Grundzügen näher kennen zu lernen. Es heißt darin unter Anderem:

Die Erlaubnis zum Betriebe einer Gast- oder Schan- kwirtschaft, sowie zum Kleinhandel mit Branntwein oder Spiritus wird von dem Nachweise eines vorhandenen Ver- dürfnisses abhängig gemacht, während bisher die Landes- regierungen befügt waren, zu bestimmen, daß die Erlau- bis von diesen Nachweise abhängig sein solle. Den Detail- händlern ist nicht gestattet, Branntwein oder Spiritus in Mengen von weniger als einem halben Liter abzugeben. Es wird demnach der Ausfuhr von Branntwein und Spiritus, welcher ja naturgemäß in kleinen Quantitäten erfolgt, gänzlich verboten. Die Gast- und Schankwirthe sind verpflichtet, für die Aufrechterhaltung der Ordnung in ihren Räumen zu sorgen und Alles zu verhindern, wodurch der Mißbrauch geistiger Getränke gefördert werden kann. Durch Polizei-Berordnung kann der Ausfuhr geistiger Getränke und der Detailhandel mit Spiritus von Morgen- vor 8 Uhr verboten und gleichzeitig angedeutet werden, daß die Schankwirtschaften bis zu dieser Stunde geschlossen zu halten sind. Den Gast- und Schankwirthen ist verboten, Personen, welche das 16. Lebensjahr noch nicht vollendet haben und sich nicht unter der Aufsicht geistlicher Per- sonen befinden, geistige Getränke zu verabreichen. Die Wirthe dürfen ferner nicht an »offensichtlich« Betrunkene und solche Personen, von welchen sie wissen, daß sie innerhalb der letzten drei Jahre als Gewohnheitstrinker verurtheilt wor- den sind, geistige Getränke ausfanden. Der Gastwirth darf einen Betrunknen nur dann aus seinem Lokale hinaus- weisen, wenn in hinreichender Weise dafür Sorge getragen ist, daß er nach Hause oder auf eine Polizeistelle gebracht wird. Die den Wirthen hieraus erwachsenden Auslagen fallen dem Betrunknen zur Last. Gast- und Schankwirthe sowie Branntweinverköcfer dürfen geistige Getränke zum Genusse auf der Stelle nicht auf Verz verabreichen. Die an solchen Kreditirungen entstandenen Forderungen können weder eingeklagt noch in sonstiger Weise geltend gemacht werden. Wer in Folge von Trunksucht seine Angelegenheiten nicht zu besorgen vermag, oder seine Familie der Gefahr des Verfalls überläßt, oder die Sicherheit Anderer gefährdet, kann unter Kuratel gefügt werden. Der in Entmündigte erhält einen Vormund und kann von demselben mit Geneh- migung der Kuratelbehörde in einer Trinker-Heil- anstalt untergebracht werden.

Das Gesetz enthält überdies drakonische Strafbestim- mungen, durch welche die Gastwirthe und Branntweinverköc- fer, welche in irgend einer der angegebenen Arten gegen die Vorschriften des Gesetzes verstoßen, empfindlich getroffen werden. Wer bei Verrichtungen, welche zur Verhütung von Gefahr für Leben oder Gesundheit Anderer oder von Feuer- gefahr besondere Aufmerksamkeit erfordern, sich betriñft, wer

nemcsak egy egyént érint ezzel, hanem a többit is ösztönözi vele a hősiés példára.

Ép úgy van ez a polgári társadalomban is; azt a polgártársunkat ki a saját akaratóból, tudásából föl- felt emelkedik, és mindnyájunk tisztelete környez, nem várunk be valami rendkívüli alkalmat, hogy nála elismerést nyerjék, hanem megragadjuk a leg- közelebbit, ott vannak például a névetség társas össze- jövetelek stb. alkalmak.

Akkor az a szaklap, ki működését arra szenteli, hogy ama szakmának, melynek szolgáltatásán áll, és kötelességét híven akarja teljesíteni, ne tegye azt, hogy az ő szakjeleseit ne állítsa oda mintaképül azoknak az ifjaknak, kik az ő nyomdokáikba akarnak lépni? És ha ez sehol sem szükséges, úgy szükséges ez a mi iparunknál, ahol annyira el van harapódva ifjaink- nál a könnyelműség, és kik sohasem törődnek a hol- nappal.

Nekem nem volt czélem és nem is lesz az soha, midőn a saját gyöngyszememeket füzérbe akarom fűzni, hogy valalakinak a híuságára utaljak, és nem nézem hogy ez fönt vagy alant van, és higgye el az én tisz- telt ismeretlenem, sok érdemes drága gyöngy hever lent a mi társadalmunk mélyében, és nem találkozik senki vagy nem akar találkozni, azt nem vitatom itt, hogy azt fölhozza, és sok salak uszik a társadalom felszínén és arra is kevés egyén akad ki azt le a mélységbe taszítja.

Azt sem írom alá, hogy egy iparágunk jelesei ne

ferner im selbstverschuldeten Zustande Hergeruß erregender Trunkenheit an einem öffentlichen Orte betroffen wird, ist mit Geldstrafe bis 100 Mark oder mit Haft bis zu vier Wochen zu belegen. Wenn der Beschuldigte dem Trunke gewohnheitsmäßig ergeben ist und zu einer Freiheitsstrafe verurtheilt wird, ist er an Stelle der Unterbringung in einem Arbeitshause und der Verwendung zu gemeinnützigen Arbeiten in eine Trinker-Heilanstalt abzugeben. Die Bestimmungen dieses Gesetzes werden auf Konsum- und andere Vereine auch dann ausgedehnt, wenn der Betrieb auf den Kreis der Mitglieder beschränkt ist. Man sieht aus diesen wenigen Andeutungen, daß das Gesetz sehr scharf ins Zeug geht. Treffend bemerkt die freisinnige Zeitung, das beste Mittel gegen die Trunksucht, besonders in den unteren Volksklassen, auf welche sich das Gesetz ja in erster Reihe bezieht, sei eine gute Ernährung; diese werde aber durch die Thunerungs-Politik der Regierung der Masse des Vol- kes immer schwieriger gemacht.

A munkakönyv.

Midőn az ipartörvény életbe lépett és abban a segédek viszonyai rendezve lettek, ki lett benne fölvilá mondvá, hogy minden segédnek munkakönyv- vel kell ellátva lenni. Így lettek a pinczerek is ipa- rossegédeké és munkakönyvvel kell bírniok. Míg más iparágaknál a munkakönyv kiadása képesít- téshez van kötve, addig a mi iparágunknál a munkakönyvek kiadásával a legnagyobb vissza- lételek történnek, és ebben semmi vád nem éri az iparhatóságokat, mert egész jóhiszeműleg jár- nak el a munkakönyvek kiadásával, hanem inkább éri a vád a mi ipartestületünket, kik ezen bor- zászító visszaéléseket nyugodtan türik, és engedik az iparhatóságoknak nyakra-főre a visszaéléseket elkövetni.

És így keveredik a tisztességes pinczerek közé az a sok salak és naplopó, és rontjak vele azt a kevés becsületet, mely még a tisztességes pinczér rendelkezik a társadalomban. Sok vendéglős és kavés nem is törődik a fölfogadott pinczér képesítésével, csak az emberi anyagot tekintí benne, melyet a saját céljára akar fölhasználni, és al- kalmaz üzletében nyakra-főre egy sereg pinczért, kiknek az üzletről fogalmuk sincs, elég, ha van nekik munkakönyvük; a kiszolgálás az semmi, és midőn a vendégek részéről egymást érik a panaszok a rossz kiszolgálás ellen, akkor kezdődik a pinczé- rekkal a lármá, veszekedés, és ha véletlenségből egy képestelt pinczér az ily népség közé bele- keveredik, az sınıyl meg rendesen legjobban az ily jó madarak viselkedését.

Kivált a nyári idény alatt bujnak elő az ily néha-pinczerek, kik semmi más képesítéssel nem rendelkeznek, mint a munkakönyvvel, és jaj annak a főnöknek és vendégnek is, a hová ezek a jó madarak a lábukat beteszik. És ezen óriási baj csakis a munkakönyvek hanyag kiállításából ered, mivel a iparhatóságok boldog és boldogtalannak kiszolgáltatják a munkakönyvet. És ezen vissza- lételeket csakis a vidéki iparhatóságok követik el leginkább, mivel a munkakönyv kiállításánál igen felületesen járnak el.

Tudnivaló, hogy a vidéki vendéglősök né- melyike nem igen válogatók a személyzetében, kivált ha valami rendkívüli eset adja magát elő nála; a központokból, a hol rendesen több pinczér szokott tartózkodni hoztani a pinczért, az sokszor köleséges, de legtöbbszörre fölöslegesnek találja, akad a városban ugvis elég lehűtő, ki egy pár krajczárért örömet elmegy neki segíteni; ott vé-

vágyodjanak a hir szárnyaira, hanem csak maradjanak lent a csendes magányban, fáradtan kűzködve és dol- gozva, akkor mi is ugy járnánk a jelesekkel, mint a löcséik, kik városuk legjelesebb óráásával egy párat- lan remek órát készítették, és midőn elkészült vele, összeült a városi tanács, és elhatározta, hogy annak az órásnak ki kell vágni a nyelvét és kiszurni a szem- tét, nehogy másnak is készíthessen egy ily másik órát. Egyszer az óra elromlott és a remekmű ott he- vert a toronyban, mert nem volt, a ki megjavítsa vagy annak mását utánozza.

Az a szaklap, ki jeleseit nem állítja világító fák- lyául az utána törekedőknek, az nem áll föladatainak magaslatán, és tegye le a tollat.

Egyébiránt fogadjak az én mélyen tisztelt ismeret- lenem őszinte nagyrabecsülését, és bár lenne szeren- csénk jeles tollalval igénytelen lapunkban többször találkozni. Kiváló tisztelettel

Tárcát.

Csevegés a konyháról.*

»Mondd meg nekem, kivel érintkezel s én megmondom neked, hogy ki vagy, ez ismeretes régi közmondás, azonban: »Mondd meg nekem mit eszel-iszol és én megmondom neked, ki vagy« ez aránylag új keletű mondása a nagy Brillant Szavarinak, az inyes mesterség esztetikája meg- alapítójának.

*) E czikkre való megjegyzésünket lapunk jövő szá- mára tartjuk fenn. Szerk.

letlenségéből többször látja őt az iparhatósági biztos működni, és midőn az ipsze egy szép napon beállt hozzá munkakönyvért, minden teketoria nélkül kiszolgáltatta azt neki, elég, ha a törvényben előírt, életkort a tizenhat évet meghaladta, és a képesítés rovatában beírja neki: illetőségi bizonylat, és ezzel kész a pinczér, jobban mondva a pinczér proletár.

Már most az ilyen firma, kezében a munkakönyvvel, nyakába veszi az országot, beállít egy pinczéreket elhelyező irodába, az a helyszérző meg nem igen lelkiismeretesen jár el néha az elhelyezésben, de nem is lehet tőle kívánni, hogy előbb vizsgát tétessen azzal az egyénnel, mielőtt elhelyezi, elég neki a törvényes munkakönyv, de amla a legfő az előre lefűzött nerum gerendárum, a többivel még lássa a gazda, hogy mint boldogul a néha várva várt pinczérrel. Sok esetet tudnék föl-sorolni, hogy az ily leűtő pinczérnek, ha volt te-hetségük az elhelyezési díjat előre megfizetni, előbb kaptak a szerzőktől ízetletet, mint a legképesitettebb és legügyesebb pinczér, ha az sokszor önhibája kívül rossz helyzetbe jutott és nem volt képes az előre követelt díjat lefizetni.

En nem híhetem, hogy ezen borzasztó vissza-élésnek a mi ipartársulataink ne legyenek képesek gátat vetni, és azt sem akarom hinni, hogy a mi erélyes iparminiszterünk, kinek pártatlan erélyét mindenki bámulja, ha ahhoz ezen ügyben egy alapos fölterjesztés menne, hogy azt figyelmen kívül hagyja.

Sok rossz, a jóból elkelve, már egy kis puri-fikáció küzötkünk.

Táralt.

Refleksziók.

Egy pinczérbarátom halálán.

Eltemettük hát szegény Molcsányi Árpád barátunkat, azt az életűt duzzadó fiatal embert.

Szegény Árpád! ott nyugszik már ő is, a hol nem fáj semmi, eltemettük és el is felejdtük, a temetőben is olyan volt, mint az egész clete, csupa rendtelenség, és midőn beállított hozzá az az öreg kaszás, hogy magához szőlősa, a legnagyobb elhagyatottságban ta-lálta annyira, hogy ha nem lettek volna könyöröletes jó barátai, hát egy egyszerű zsákban lett volna eltakarítva.

Ime a pinczér-könyvművészt legborzasztóbb pél-dája, életében iparánál használható egyén, ki azonban a saját egyéniségével nem törődött soha, még a leg-szükségesebbet is elhanyagolta, mi minden egyes szegény iparosnak a főkölléke kell, hogy legyen — a betegséglely- és temetkezési egyelet. A mindyan ösz-tönöztük reá, hogy irassa be magát, de ő mindanyiszor az ő megszokott gunyoros mosolyával e szóval ütötte el a beiratkozást: mit ő neki egyelet! Ő nem fog arra szorolni soha.

A végzet azonban roppantul megboszulta magát rajta, mert épen az a kigunyoló egyelet acta meg neki jó barátai közbenjárására a végútsótságot csupa könyöröletből.

És ebben a könyvművészen nemcsak ő szenvedett de meg van vele verve a fővárosban működő pinczérnek több mint fele. A míg bírjuk magunkat, nem törődünk semmi-vel, mindenre telik, csak a betegséglely- egyeletre nem telik az a valóban csekély havi díj, mit ha csak két krajczárt tennék naponta félre, nem is érezne sok a havi járútkot.

Mindnyájan halandók vagyunk és mindnyájunkat érhet baj, és sokan vannak, kik egész egyedül állnak a nagy világban, kit az idegen ember csak addig ismer míg kötelezettségének eleget tud enni, a mintazonban egy baleset vagy más körülmény folytán kidől, el van

hagyatva mindenkitől, ha csak nincs valami beteg-séglely- egyeletben sölvéve, ki betegségleben ápolatja, sölépülépülésében gyámolítja, és ha a végzet úgy hozza magával, hogy meghal, hát tisztességesen eltakarítgatja. Szálljon magában mindenki és intő példa legyen ezen szerencsétlen boldogult ifju barátunk esete minden-kinek, mert vannak sokan közöttük, kiknek még oly jó leűk könyöröletes barátai sincsenek, mint boldogult Árpád barátunknak.

— 7 —

September und Oktober.

Das sind die Lieblingsmonate eines großen Theils der Bevölkerung jener europäischen Länder, auf deren Berges-hängen der Strahl der Sommerhitze über Trauben ruht und wo der Herbst den Most schon im hölzernen Mostlein findet, sich streckend und reifend wie ein junger Löwe im Käfig. September und Oktober bringen die Rebenreife und die Weinlese, sie beehren — so Gott will — den viel-ererbten, vielgebeten „guten Tropfen.“ So Gott will und der Teufel nicht den Kopf dazu schüttelt, der „böse Geist, der stets verneint“ und uns armen Erdenwärmern gar nichts Gutes vergönnt. Tausend und mehr Jahre hat er gekommen, wie er den Menschen die Lust am Weine ver-gällen könnte, an dem wohlthätigen Trank, der sie über seine Bläselei und Lüngelei erhebt in das milde Reich des Vergessens. Und er machte seine Experimente. Zuerst lehrte er die Weinbänder die Chemie, die Zauberkunst, aus echten Weinen verfältschte und aus verfältschten echte zu ma-chen. Die Menschheit verlor das Feingefühl für den „guten Tropfen“, das Genie der Kennerkunst und machte es wie die alten Deutschen: sie trank immer noch Eines. Darauf ließ Satanas bei Totaj, wie es in einem altungarischen Volksliede heißt, die Blut der Hölle bis an die Wein-gänge der Heugaja lodern, und seine Großmama mußte den ganzen lieben Tag unter den Hebstöcken von Melnik heizen, daß der Saft eine Kraft erhielt, die Kiesen nieder-wirft. Aber Kiesen und solche, die keine waren, ließen sich von dem „guten Tropfen“ getroffen niederwerfen und — tranken noch immer eines. Nun wanderte der Höllezwertige in die Champagne, ließ fünfshunderttausend seiner toll-sten Beelzebuben in Flaschen verstopfen und in die Welt schicken. Und die Menschheit. Sie ließ sich den Teufel im Wein behagen und — bestellte mehr, immer mehr von der Sorte. Da kam dem Satan ein recht fatanischer Einfall: er schuf die Phylloxera, ein Thierchen, das an sich harm-los wäre, wenn es nicht das Talent hätte, kaum geboren, zu Familie zu gelangen und diese Familie nemmüßlich zu potenzieren, das Talent, welches der Dauphin Karl so schmerzlich entbehrete: Armeen aus der Erde zu stampfen. Und diese Armeen wollen versorgt sein und erwählen den Weinstock zu ihrem täglichen Brod. Wenn nun der Herr-gott nicht ein Einsehen hat und dem Teufel einen Strich durch die Rechnung macht, so darf sich der in's Käufchen laden; er hat dann der Menschheit nicht die Lust am Wein, wohl aber den Wein genommen. So arg wird es aber nicht werden. Gott hat ein Einsehen.

Die Welt ohne Wein! Kann man sich das vorstellen? Es sind wohl noch keine zwei Zahntausende her, daß ein großer Theil der Erde auch nicht eine Meile trag, und doch fühlten sich die Leute, die da wohnten, ganz gut dabei. Heute gehört der Liebe die unendliche Melodie, die einzige, an der man sich nicht starr fängt und nicht satt hört. Von Homer und Anakreon bis zu Hafis und Horaz, und von diesen durch all die Jahrhunderte bis zu Petöfi, Scheffel und Baumbach ist der Wein in glühenden und lustigen Strophen besungen worden und wird es auch ferner werden, so lange die Menschheit singt und — trinkt. Dichter und Künstler waren dem „guten Tropfen“ zu jeder Zeit hold, denn sie verstanden den tiefen Sinn in der Mythie, die Bacchus von den Mufen erziehen und den Vater der Grazien werden läßt, und sie wissen, daß der Wein der

Menschheit mehr Freude gebracht hat, mehr Großes und Hohes, als die Allgemeinheit ahnt, welche es genießt; sie denken daran, daß die Tragödie aus den Spielen entstan-den ist, die mit der Opferung des dem Dionysos zugehö-rigen Volkes verbunden waren, daß Shakspeare und Schil-ler, Racine und Biffot Hugo der Begeisterten der alten Griechen für den „guten Tropfen“ ihr Erbsenzrecht für Zeit und eventuelle Ewigkeit zu danken haben. So ist es denn nicht verwunderlich, daß die Dichter, die Vorfänger der Menschheit, auch ihre Vortriner wurden und ihr be-reitwillig Rezept für das rationelle Genießen des Weines lieferten. Die Frage, wann der Wein getrunken werden soll, schafft ihnen nicht viel Kopfzerbrechens; sie geben bün-digen Bescheid. So sagt der biedere Kanler:

„Das ganze Jahr hindurch soll Wein
Wein Zeitraun sein.
Im Frühling trinf ich ihn' die Luft
Der hohen Jahreszeit zu mehren;
Zur Kühlung trinf ich im August.
Im Herbst dem Gott des Weins zu Ehren;
Im Winter wärmt sein Feu' die Brust,
Dann trinf ich ihn, dem Frost zu wehren.“

Das Weinlesefest ist vorbei, und Trauben auf den ge-segneten Hügeln herrsche geschäftiges Treiben. So lustig, wie es einstens berging, ist es heute nimmer; es puffen die Weinbänder nicht mehr ihre Finten los, Frösche knallen nicht mehr von Halde zu Halde, und nur spärlich flammen im Abenddunkel die zickenden Raketen auf. Die Poëtie der Weinlese verdrohnet mehr von Jahr zu Jahr. Aber am Sonntag, da wallen sie noch schaareweise hinaus in die Berge, die Freunde eines „guten Tropfens“, belagen die Preshäuser, und Mancher findet sich früh Morgens zu sei-nem eigenen Erstaunen statt im Amte oder hinter der Pöbel kühl gebettet im thauigen Gras. Zu feiner Zeit des Jahres ist das Gleichgewicht in den Ländern so heftigen Schwan-kungen und Erschütterungen ausgelegt, als in den Tagen der Weinlese. Was in dieser kurzen Spanne Zeit an Schwer-punkten verloren geht, würde in der Politik für ein Schock von Weltkrisen genügen. Erseuklicherweise beachtet die Poli-tik getreuer als die liebe Menschheit den weisen Rath Papa Goethe's, der auch den Wein nicht verachtete: „Sehe Jeder, wo er bleibe, und wer steht, daß er nicht — falle!“

G. H.

Budapesti pinczér-egylet.

Jegyzőkönyv.

felvételt a budapesti pinczér-egylet 1891. év szeptember hó 11-én tartott rendes választmányi ülésen.

Jelen voltak: Hillebrand József elnök, Tomala Roland alelnök, Farkas János I. titkár, Laskovits József, H. titkár, továbbá Molnár Agoston, Kiss Henrik, Szahó Imre, Givizer Károly, Hautzinger János, Lindebner Ede, Céh János, Fehrer Ján, Hamm Károly, Weisz Győző, Ritter József, Kopp János választmányi tagok és Wagner József szaklapunk képviselőiben.

Napirend.

- I. Jegyzőkönyvek hitelesítése.
- II. Egyleti ügyek.
- III. Negyed évi pénztár kimutatás.
- IV. Beadványok.

Elnök az ülést szavazatképesnek jelenti és üdvözölő szavakban megnyitja.

I. Farkas János a múlt ülések jegyzőköny-veit felolvassa, melyek helyesnek találtattak, s hitelesítettek, az első Kiss Henrik és Molnár

Angolországban legújabbán egy az inyes mes-tersegen jártas írónő, a »The Womens World« angol világképben meg le-ő értelmben magya-rázza ezt a tételt.

Azt állítja, hogy mennél mélyebbre süllyed az ember erkölcsileg és lelkiileg, annál nagyobb ér-téket tulajdonít annak, a mit eszik.

Tehát, minthogy az angolok választék és izlés nélkül esznek, ok a szellemi tökély magasabb fokán állnak, mint a francziák, kik választékkal, ügyszólván művésziileg esznek. Magyarokról itt szó nincs. Gyanítható, ha az angol írónő látná a mi étkezésünket, nekünk itélné a szellemi műveltség legnagyobb fokát. Ez is egy neme a vigasznak.

Franciaországban másképp itélnék. Legújabban olvastuk egy francia lapban, hogy a francia nemzet dicsősége: k i t ü n ő k o n y h a j a. És Vatel árnya teljesen nyugodt lehet, mert ha Shakspeare a francia klasszikusokat hébe-korba el is homá-lyosította, de Angolország szakácsai Vatelől soha se tanulhatták volna el a konyhaművészet titkait.

Erre a hízegő nyilatkozatra büszke lehet a francia nemzet. Ez arra a bókra emlékeztet, melyet egykor egyik jelentékeny énekesnő kapott az előadás után. Egy úr, kit lelkesedése el nem tudott hagyni, hozzálépve azt mondta neki, hogy még sohasem hallott énekesnőt, kinek oly szép fogai lettek volna.

Ha most még inkább kiterjesztjük az annyira szellemes párhuzamot az angolok és francziák testi igényei között, arra a következtetésre jut-nánk, hogy Shakspeare írta ugyan »Hamlet«-et, de Bignonnál eszi az ember a legjobb főzeléket. Vagy: habár Shakspeare írta »Otello«-t, de

azért a francziák készítik a legjobb tojáslepényt befölt gyümölcsessel.

Vagy: mi Shakspeare »Nyáreji álma« a pá-risi Filet de solehoz?

De mint volna ez lehetséges, folytatja az angol írónő, hogy két nemzet, kiknek annyira külön-böző a konyhájuk, annyira egyetértő legyen. Mi angolok, nem szokhatunk a francia konyhához, a francziák nem szokhatnak az angol konyhához.

Igazi asztali gyönyört általában véve csak Franciaországban találhatunk. A minket meg-látogató francia azonban ezt bizonyára nem állíthatja. Mert mit tud ő ahhoz, hogy egészséges reggel első reggelire friss gyümölcsöt enni? Ő ezt borzasztónak tartja.

Pedig a reggeli még semmi a francziának, hanem az angol ebéd és vacsora valóságos tor-tura reá nézve. Prosper Mérimée írja, mily nagy volt álmétködése, midőn az Oxfordban tiszteletére rendezett ebédén isonyom tömeg jegezdizsitéseket és ezüst tálat látott, de csak pár egyszerű ételt. Gazdagon összeállított menüt várt.

Az angol konyha megelégszik azzal, hogy jó peesenyé kerüljön asztalára, mely saját vérével és levélvel van leöntve.

Ellenben a roast-beefs, gigots és a beefsteaks, melyek évről-évre minden további változtatás nél-kül békés sorrendben ismétlődnek a déli asztalon, legjobbak az egész világon.

Az angolok a főzeléket egyszerűen vízben főzik s tetszés szerint adnak hozzá sót és borsot. Az oly szakácsnő, ki jól tud burgonyát és tojást főzni, eleget tud, és ha még ezen felül rizskása puddin-got és jó menta-mártást készít háranypesenyé-hez, Angolországban kitünő szakácsnő hírében áll.

Franciaországban bizonyára többet kívánná-nak tőle.

Az angolok azt vetik szomszédjuk szemére, hogy nem fektetnek súlyt a czukoresipetőre, a só-kanalkát, mint egészen fölösleges szerszámot, félredobják, és a spárgát vadak módjára kézzel dugják a szájukba.

A francziák pedig önkivületbe esnek, látva, hogy az angolok tanýerjaikban békés egyetértésben van együgyű burgonya, kelkáposzta, spárga, vagy juhsült szamóca-fagyalekkal és peesenyemártással.

Ez oly hihetetlen keverékül tñnik fel előtűk, melynek láttára elmulik a legvaskosabb étvágy is.

Az Angolországban annyira kedvelt menta-mártás, melynek nem szabad hiányoznia semmi-fele báranysült mellől, a franciaia épp oly bor-zasztó örületnek nevezi, mint a svájcei teát.

Az angolok nem foghatják fel, hogy valaki megelégedhetik a pusztán kávéból, fehér kenyér-ből és vajból álló reggelivel.

A francziák ismét borzasztónak találják, már kora reggel halat, húst, nyálankaságot és tojást enni.

Hogy azonban a francziák az életmód tekintetében mégis sokat tanultak az angoloktól, azt történelmi tények igazolják.

Például a kései ebédóra Angolországból, nem pedig Franciaországból ered.

Angliában VIII. Henrik idejében tizenkét óra-kor ebédelték. Cromwell idejében már egy órával később ebédelték, tehát egy órákor és a színház-ban az előadás négy órákor kezdődik.

Néhány évvel később két, aztán négy órákor, még később ötkor ebédelték, Franciaországban pedig még 1802-ben is két órákor, később három s jelenleg öt-hat órákor.

Agoston, a második Céh János és Lindebner Ede választmányi tagoktól.

2. Céh János az egyleti zászló végett emel szót s ragaszkodik az alapszabályok 91. §. s kéri hogy ezen szent jelvényünk csakis rendes körülmények között használható, mire az előnk jelent a választmányának, hogy ilyen rendkívüli eset nem fog többé történni. Tudomásul vétetel.

3. Felolvastatik a 1/4 évi pénztár kimutatás mely 160 frt 58 kr. azaz százhatvan forint és 58 kr. tiszta nyereséget mutat ki. Lelkes eljenzessel vétetel tudomásul.

4. Felolvastatik Stolcz Ferdinand kérvénye, melyben kérélmzi ismét felvételét az egylet kötelekébe, mivel már a felvétel évein túl van.

Felvételét azon külön határozat folytán, hogy csakis egy év múlva kap az egylettől segélyt, ha az egyleti orvostól egészségesnek találatik.

5. Az előnk jelenti Fleck György egyleti tagot mint hogy a segély időn túl van, kérélmzi a további segélyt, a tagsági díjt tovább fizetése mellett ismét betegség esetén. Elfogadatot egyhangulag.

6. Kiss Henrik megható szavakban indítványozza az egylet érdekében, hogy az orvos a beteget szigorúabban tartsa.

A választmányi határozata folytán az orvosnak tudtára fogja adni egy három tagú bizottság.

Mivel hogy napirenden több tárgy nem lévén, előnk köszönő szavakban berekeszti az ülést éjjeli 2 1/4 órakor.

Laskovits József
11. U. tábr.

Ausflug-Sitzung

des Budapesti Kellner-Vereines vom 11. September 1891.

Tagesordnung: 1. Authentifizierung der Protokolle. 2. Vereinsangelegenheiten. 3. Vierteljähriger Kaffeelands-Ausweis. 4. Eingaben.

1. Nachdem Präses die Sitzung eröffnet, verliest Johann Sarkas die Protokolle der letzten Sitzungen, deren Erstes durch Heinrich Kiss und August Molnár, das Andere durch Johann Céh und Eduard Lindebner authentifiziert wurden.

2. Johann Céh zitiert §. 91 der Statuten, wonach die Zölne nur bei bestimmten Anlässen benutzt werden darf. Präses versichert, daß dies in der Zukunft vor Augen gehalten wird.

3. Es wird der vierteljährige Kaffe-Ausweis verlesen: Reingewinn fl. 160.58. Verbalter Beifall.

4. Dem Gesuche des Ferdinand Stolcz, wegen Wiederaufnahme in den Verein, weil sein Alter schon die Aufnahmejahre überschritten hat, wurde Folge geleistet mit dem Bemerkten, daß er erst in einem Jahre vom Verein eine Unterstützung erhalten wird.

5. Georg Klef bittet um weitere Unterstützung, da er die Dauer der Unterstützung überschritten hat, und will weiter die Vereinsstärken begahlen. Wird angenommen.

6. Heinrich Kiss betont im Interesse des Vereines, daß der Arzt die Kranken strenger halte. Der Ausfluß beschließt, daß dies dem Arzte durch ein dreigliedriges Comité mitgeteilt werde.

Sonach wird die Sitzung um 2 1/4 Uhr Nachts geschlossen.

* Das Gute bahnt sich stets seine Wege, das ist ein alter Erfahrungssatz. So sehen wir zur Stunde schon in vielen unserer besseren Gasthäuser, daß das vortheilhafte und wohlthätigende „Brüder-Sprudel“-Bierwasser sich auch hier bereits Bahn gebrochen hat. Die Gäste wärfen mit diesem herrlichen Wasser ihren Wein und trinken denselben mit dem größten Wohlbehagen, und die Gastwirthe finden dabei ihre gute Rechnung. Nachdem Jedermann die angenehme und zugleich wohlthätige Wirkung des „Brüder-Sprudel“ sofort heraus hat, ist dieses Mineralwasser doch empfehlenswerth; man erhält dasselbe in der Königsgasse 34, wo Herr A. Anisz die Hauptniederlage für Ungarn unterhält. (Wir werden in der nächsten Nummer eine ausführliche Detailierung und Analyse dieses Prachtwässers bringen.)

* Der Wein, seine Bereitung und Pflege. Unter diesem Titel erschien ein aus der Praxis für die Praxis geschriebenes Weine n b u d. Wir warnten kürzlich unsere Leser vor der Verbindung mit gewissen Genußgütern à la Dom e i z e. Im genannten Buche lesen wir nun kräftige Worte über das Thema der Weinifikation; das Buch rüdt dem Schwund energisch an den Leib. Die rationelle Weinbehandlung, die gekammte Kellerwirtschaft überhaupt, die Ausbruch-Erzeugung werden in bündigen, erschöpfenden Abschnitten behandelt; zudem bringt das Buch eine große Auswahl erprobter, werthvoller Vorschriften, deren eine einzige den Preis von 5 fl., welcher geerbet wird, weit an Werth überragt. Mit Rücksicht auf den gegenwärtigen schweren Stand der Wein-Interessenten ist das Buch aufs Wärmste zu empfehlen; jeder, auch der thätigste Fachmann wird daraus Nutzen schöpfen können.

Herr Nagyar János, Restaurateur in Wátvásiöld, hat vor wenigen Tagen hier an der Ecke der Alajosi- und Tabakgasse ein Gasthaus eröffnet, welches sich vermöge der guten Getränke und der sonstigen Lebenswürdigkeit und Gemüthlichkeit des Gastwirthes schon jetzt eines guten Besuchs erfreut.

Gastwirth Benedikt Rudorfer ist am 30. August nach kurzen Leiden in seinem 62. Lebensjahre und nach 33-jähriger glücklicher Ehe mit Tod abgegangen. Die irdische Hülle wurde am 2. September Nachmittags 4 Uhr vom Trauerhause auf der äußeren Wägnertstraße 1529 nach

dem Zentralfriedhofe überführt. Beim Leichenbegängnisse waren außer dem Budapesti Genußgüter-Verein und dem „Stephan Tür“ ersten Neupester Veteranen-Verein mit seiner Musikkapelle auch viele Gastwirthe, darunter die Herren: Blaschka Ferenc, Huber József, Ludwig Albert, Schulz Károly, Páray Gyula, Stosz Floris, Petrovits Wärtel, Wille János, Kunze Ferenc, Góschenhuber Károly, Fürtös Ferenc u. A. anwesend. Die hinterbliebene Witwe Rudorfer's, geborne Benzur Verbata, drückt allen bei der Leichenfeier anwesend Gewesenen für die so liebevolle und zahlreiche Theilnahme den innigsten Dank aus.

Die herzige Leopoldine, das 1-jährige Töchterchen des in allen Kreisen wohl bekannten und hochgeachteten Direktors des „Grand Hotel Hungaria“, Herrn Josef Illits, ist am 14. d. an einem inneren Leiden verstorben. Man kann sich die schmerzlichen Gefühle des durch diesen ungemein herben Schicksalschlag betroffenen jungen Elternpaars selbst leicht zu Gemüthe ziehen; möge dasselbe in der allseitig herzlichsten Theilnahme einigermaßen Trost finden.

Der IV. österreichische Gastwirthetag findet am 21., 22., 23. und 24. September in Carlsbad statt und werden, wie wir vernehmen, dortselbst die Vorbereitungen bereits in umfassendster Weise und mit dem größten Eifer betrieben. Das Verhandlungs-Programm umfaßt 18 Punkte, darunter auch die Veranstaltung einer internationalen Kochkunst-Ausstellung. Aus dem Kreise der Budapester Gastwirth-Gesellschaften werden sich auch einige hervorragende, fortschrittliche Mitglieder, unter ihnen die Herren: Karl Stadler, Friedrich Gluck, Franz Hermann zum Gastwirthetag nach Carlsbad begeben. Die Abreise der sämtlichen Theilnehmer erfolgt von Wien aus am 21. September mittelst Separatwagens vom Franz-Josef-Bahnhofe aus und werden auf der Fahrt in mehreren Stationen, insbesondere in Pilsen, feierliche Empfänge stattfinden. Von Carlsbad aus ist von einem großen Theile der Theilnehmer beabsichtigt, nach Schluß des Gastwirthetages einen Abstecher nach Prag zum Besuche der böhmischen Landes-Ausstellung zu machen.

Das „Hotel Millcker“ in Werschetz ist kürzlich einer gründlichen Renovierung unterzogen worden und präsentiert sich jetzt aufs Geheimevollste. Herr Hotelier L. Millcker scheute keine Kosten, um den Gästen in seinem Hotel den Aufenthalt möglichst bequem zu machen und die Nöthigkeiten dem Auge gefällig und anziehend zu gestalten. Der Punkt, auf welchem das Hotel steht, ist der schönste, und bietet den Fremden die herrliche Aussicht auf's Gebirge. Die Lage des Hotelgartens ist gleichfalls eine recht vortheilhafte und würde in einer Großstadt gelegen, als unschätzbar gelten und derselben alle Ehre machen. Wenn wir noch hervorheben, daß Herr Millcker stets bestrebt ist, in familiarer Beziehung das Beste zu bieten, so kann ihm das seitens hiesiger wie auswärtiger Kreise vielfach geschenkte Vertrauen nur herzlich gegönnt werden.

Wasserverschickel. Man meldet aus Groß-Bereker: Die hiesige Franz-Josef'sche Bierbrauerei wurde von dem bekannten Wätscher Rabob Kasar Dünjersky für 90.000 fl. angekauft; derselbe beabsichtigt die Brauerei durch Investitionen zu vergrößern.

In der Székényi-Au in Kaschan beginnt man jetzt im Kleinen vor dem Klost Gernan ein Grabmal aufzustellen; wenigstens erinnern die Umrisse, das Skelet des dort zu errichtenden Objektes an ein solches. Was wohl dort begraben ist. Die „Kafch. Z.“ glaubt: eine vernünftige Spekulation.

Herr Holley Károly, der pflichterfrige Buchhalter im „Grand Hotel Hungaria“ hat am 3. September seine gute, brave Frau, mit welcher er kaum 4 Jahre lang verheiratet war, durch den unerbittlichen Tod verloren. Die im Alter von 24 Jahren nach längerem Leiden Verstorbenen, der Abgibt ihres Gatten, wurde am 3. September vom Trauerhause in der mester-utca aus nach dem Friedhofe im Deutschen Thale überführt. Das feierliche Leichenbegängniß, zu welchem sich das ganze dienstfreie Hotel-Peronal einstellte, wurde auch durch die Anwesenheit des Hotel-Direktors, Herrn Josef Illits ausgezeichnet.

Herr Stephan Török, gewesener Oberkellner, zuletzt bei Reichman am Deakplatz, ein in Angelegenheiten des Kellner-Vereines sehr verflorter und sonst auch gebildeter Mann, hat heute (16. Septbr) die Eisenbahn-Station in Gödöllö übernommen. Herr Török hat hiebei einen guten Griff gethan und ist er auch zuversichtlich der Mann, der sein Geschäft in Blüthe zu bringen wissen wird. Unser bester Wunsch begleite ihn.

Herr Papp Emil, ein Siebenbürger, der mehrere Sprachen spricht und sonst auch ein literarisch gebildeter Mann ist, hat dieser Tage den Posten des Oberkellners in der Frischauischen Restauration auf dem Deakplatz übernommen. Durch das gegebene lebenswürdige Besprechen des Herrn Papp werden wir ehebaldest in der angenehmen Lage sein, einen Fachartikel aus seiner Feder in unserer Blatte zu veröffentlichen.

Herr Grósz Lajos, welcher längere Zeit im „Grand Hotel Hungaria“ bedienstet war, hat seit 4. September die Stelle des Zimmer-Oberkellners im „Hotel National“ in der Wägnertstraße übernommen.

Borravalók országa. A „Posti Hírlap“ s. hó 5-iki számában lenti ezimel egy ezikk jeletn meg, mely kiméltelen hangon a pinczereket átmadja meg. Fáj a ezikk irojának, hogy a pinczerek borravalót kell adni; bosszankodik azon, hogy a vendéglökbek a borfink megkérdik a vendégtől, hogy parancsol-e valamit, hogy nem a fizető pin-

czér hozza el a bort, az ételt, hogy külön-külön mindenre van ember. Olyba tünteti föl az egész dolgot, mintha a pinczerek — nagyon is kevés kivétellel — a borravalók után kasszikodnának. A minden alap nélküli és képtelenségeket tartalmazó felszólalás arra a meggyőződésre juttat bennünket, hogy mindig voltak, vannak és lesznek pedáns vendégek, kiknek ok nélküli panaszaik és kifakadásaiak soha és senkinek sem fognak ártani, még ha azok a nyilvánosság elé hozatnának is.

Ein Auskoster in Wien sucht durch Vertheilung nachsichenden Gedichtes sich Gäste heranzuziehen. Wenn seine Speisen eben so sind, wie sein Gedicht, welches wir als Skizzen hier folgen lassen, dann — profitt Mahlzeit!

Sereinspaziert, herinspaziert,
Wem vom Magen übel wird,
Der findt bei mir zu geringem Preis.
Die billigte und beste Speis.
Zum Frühstück so a Butterkain,
Zum Brühstuck sann so gut mit sein;
Von einem ganz geübten Bier (1)
Das kostet nur 12 Kreuzer hier.
Mittag a Supp'n wie'r an Del
So gut, als wie'r in ein Hotel,
Dara a Rindfleisch mit der Sos,
Kost' zwei und zwanzig Kreuzer blos.
Ein Braten fünf und zwanzig (1) kost'
Eb in der Wein, ab auf'n Hof.
Wesendens und Wehlisch' auch.
Das freit man hier nach alten Brauch.
Am Freitag frische Leberwurt
Und Bier in Reichem für'n Durst.
Ich bit', beehren Sie mich bald,
Sonst wird daweil das Essen falt.

Das Trinkgeld in Berlin. Wie verlautet, beabsichtigt man in Berlin die Trinkgelde-Frage in den Hotels und Restaurants durch eine Gesetzesvorlage zu regeln. Ohne Anhängen des Trinkgeldegesetzes zu sein, kann man sich doch zu der Ansicht bekennen, daß dessen Einstellung nur auf Grund freiwilligen Uebereinkommens zwischen Hotelier resp. Restaurateur und Kellner möglich ist. Die Gesetzesgebung hat da kein Recht, imperativ einzugreifen, weil dies eben ein Eingriff in das freie Selbstbestimmungsrecht der Staatsbürger wäre. Ueberdies wird sich kein Passagier, der besonders gut bedient sein will, das Recht nehmen lassen, ein Trinkgeld zu geben. Man hat dafür Beispiele in manchen Etablissements, in denen offiziell das Trinkgeld seitens der Unternehmung abgekauft wurde und doch gegeben und genommen wird. Damit soll indeß das Trinkgeldelein nicht verteidigt, sondern gesagt sein, daß dasselbe nur durch privates Uebereinkommen, nimmermehr aber von Rechtswegen imperativ geleist werden könne.

Ein verurtheilter Weinpauscher. Wegen Vergehens gegen das Nahrungsmittelegesetz wurde vor einigen Tagen der Kaufmann Hochmuth in Dresden zu drei Monaten Gefängniß verurtheilt. Derselbe hatte aus abgetochem Wasser und Kerntuchen Kunstwein fabricirt, den er als „Griechischen Tischwein“, resp. „Tafelzer“ und „Spanischen Wein“ in den Handel brachte.

Zur Stiltung des Appetits und Durstes verwenden die Bewohner Londons, nach genauen statistischen Daten, jährlich 500,000 Ochsen, 2 Millionen Stück Schafe, 200,000 Stück Kühe, 8 Millionen Stück Geflügel, 500 Millionen Stück Auster, 200,000 Schaathiere, Hummern, Krebse u. Demjenigen, dem dies nicht genug erscheint, können wir sagen, daß noch mehrere Millionen Tonnen (zu 20 Zentner) Fleischnerven neben Unmengen von Obst und Gemüse aller Art und 50,000,000 Büffels Weizen verbraucht werden. Diese Kleinigkeiten werden mit 200 Millionen Naart Bier, 10 Millionen Naart Rhum und 50 Millionen Naart Wein in hinuntergeschütt.

Egy khinal banket. Nem régeiben tartott meg a nagy banket, melyet a külföldi diplomacziái testületek tiszteletére rendelt el a khinal császár. Az asztalok a Tounghi Jamon helyiségében nagy csomó tányérokkal voltak megrakva, melyeken gula-alakban tornyosultak a különféle friss gyümölcsök, czukorsütemények és czukorkák. Az 1889-iki banket óta amaz elöhaladást veték észre a meghívottak, hogy most minden teríték mellett — asztalkendő is volt. A borkat apró, rendkívül csinos porcellán-eszközökben szolgálták fel. Az étapot egész különösségében és hüfordításban adjuk:

Foenskeszsek,
Somba mésmárádsban, Fánk.
Eajst moha rántva,
Zöld uborka cecel-szásiban,
Párolt alma tyuk cecel,
Angolna gömböc.
Huszpádtomkád
Tengeri csiga, Zöld borsó, Aludt tej,
Sült kacs, Zöltött uborka,
Édes burgonya torta, Barandra sült ponty,
Zöld bab, Párolt körte,
Sült osztriga, Somba-pádtom.

Látoúk:
Shao-hsing-chiny, Mei-lu-lu (Röszarmat),
Piros likör, Négy levelű löher szárp, Párolt likör, Dessert.

Ueber die Temperatur der Getränke werden folgende Rathschläge von Interesse sein: Die beste Temperatur für Trinkwasser stellt sich auf 12,5 Grad, auf 14–16 Grad für Seltzerwasser und Bier, auf 17–19 Grad für Rothwein, auf 16 Grad für leichten Weißwein, auf 10 Grad für schweren Weißwein, auf 8–10 Grad für Champagner, 23–26 Grad für Kaffee, 38–52 Grad für Bouillon, 16–18 Grad für Milch, 34–35 Grad für warme Milch. Vermuthlich begiebet sich diese Angaben auf die Celsius-Temperatur.

Ein jartlicher Gatte. (Am Restaurant). „Kellner, da haben Sie mir ein Meububu gebracht, das ist so zäb, daß man frad'szöne haben müßt, um damit fertig zu werden. . . Bringen Sie mir ein Papper, damit ich's meinen Ammer mitnehmen kann!“ (Zu Hause). „Liebt Weiber, wie ich immer an Dich den!“ — da hab' ich Dir ein Meububu mitgebracht, weil ich weiß, daß Du's so gerne isst!“